

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ
วิชาดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
(A Study on the Effectiveness of the Khlui Lib Practical Exercises
in Thai Music Learning of Primary 3 Students)

สุนันทา ใจดี*¹ และธิตี วิชัยคำ²
Sunantha Jaidee*¹ Thiti Wichaikam²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 85/85 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้การปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ 2. แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ (t-test) แบบ dependent และ independent

ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 98.71/94.85 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย ของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* corresponding author, email: Sunantha.j@ru.ac.th

¹ อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

¹ Teacher Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level)

² อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

² Teacher Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level)

คำสำคัญ : แผนการจัดการเรียนรู้ / แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aimed to study the effectiveness of Khlui Lib practical exercises in the Thai Music lessons for Primary 3 students, in accordance with the efficiency criteria of 85/85. The study also aimed to compare students' learning achievement in Thai Music before and after using the Khlui Lib Practical Exercises. The sample group consisted off 50 Primary 3 students from the English Program at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level) during the second semester of the academic year 2024. The research instrument included: (1) lesson plans for Khlui Lib Practical Exercises, (2) Khlui Lib Practical Exercise, and (3) a learning achievement test. The data were analyzed using mean, standard deviation and dependent and independent t-tests.

The results showed that the Khlui Lib Practical Exercises in Thai Music learning of Primary 3 students exceeded the required efficiency of 98.71/94.85 , and the students' learning achievement was significantly higher than their pre-test scores at .01 level.

Keywords: Lesson Plans / Khlui Lib Practical Exercises / Learning Achievement

บทนำ

ดนตรีไทยเป็นศาสตร์และองค์ความรู้ที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาลมีการสืบทอดวัฒนธรรมมาในรูปแบบ 3 ประการ ได้แก่ บ้าน วัดและวัง ระหว่างดนตรีไทยจึงมีโครงสร้างระเบียบแบบแผนและมีอัตลักษณ์อย่างเด่นชัดในด้านเครื่องดนตรี ระเบียบวิธีการบรรเลง วงดนตรี บทเพลงและโอกาสในการบรรเลงที่แสดงให้เห็นภูมิปัญญา จนพัฒนามาเป็นองค์ความรู้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน หากศึกษาในจุดวิชาการจะพบว่าดนตรีไทยก็เปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมไทย ค่านิยม พฤติกรรม จะเห็นได้ว่าสังคมไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับ

ดนตรีไทยในมิติที่แตกต่างออกไปจากเดิม ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรเรียนดนตรีตั้งแต่เด็ก เพื่อพัฒนาทางด้านอารมณ์และสติปัญญา จึงเกิดสถาบันทางดนตรีหลายแห่งทั้งของรัฐและเอกชน มีการรวมกลุ่มในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ร่วมกับฝึกสอนและบรรเลง เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนที่มีความสนใจด้านดนตรีไทยให้เกิดความภาคภูมิใจศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวงการท่องเที่ยว เสียงดนตรีไทย นักดนตรีไทยเครื่องดนตรีไทย รำไทย อาหารไทยและการต้อนรับแบบไทย ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งของศิลปวัฒนธรรมไทย (Tramote, M., 1997: 9) ดังนั้น จะเห็นว่าการนำดนตรีไทยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอน นอกจากจะทำให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับทักษะทางด้านดนตรีไทยยังเป็นการปลูกฝังวินัยในการฝึกซ้อมปลูกฝังค่านิยมแบบไทยรู้จักสมาธิและสร้างค่านิยมที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรมไทยอีกด้วย การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ประชากรของชาติใดมีพื้นฐานการศึกษาสูงย่อมสามารถพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านได้อย่างรวดเร็ว เพราะการศึกษาคือเป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ในทุกด้านและยังให้มนุษย์มีความรู้ความคิดอย่างเป็นระบบระเบียบ มีแบบแผน ทั้งยังประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุขในสังคมปัจจุบัน นับได้ว่าโลกเรามีการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น รวมถึงในระบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ นักเรียน นักศึกษา ฯลฯ เป็นผู้รับวัฒนธรรมที่ทันสมัยของเทคโนโลยี

ในด้านการเรียนการสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กล่าวถึงเหตุผลในการเรียนวิชาดนตรีในระบบการศึกษาของไทยไว้ว่า เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรีแสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์
(Ministry of Education, 2008 : 1)

นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่มีช่วงอายุเฉลี่ยประมาณ 9 ปี เป็นช่วงที่มีระบบกล้ามเนื้อที่เหมาะสมกับการฝึกเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง(ฝ่ายประถม) จึงได้จัดทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ใช้ขลุ่ยหลีบเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนปฏิบัติวิชาดนตรีไทย โดยมุ่งเน้นการฝึกฝนทักษะทางดนตรีด้วยความกระตือรือร้นในระยะยาว ซึ่งมีผลให้การทำงานของสมองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามจำนวนปีในการฝึกฝน การสอนดนตรีที่มีขั้นตอนในการสอนเน้นไปที่การร้องเพลงเป็นหลัก ใช้เสียงที่มีความคุ้นเคยฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต ฝึกร้องเพลงที่ต้องการบรรเลงจนมีความคุ้นเคยกับทำนองก่อนที่จะปฏิบัติเครื่องดนตรี การสอนโดยใช้ทฤษฎีของโคตยา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิธีการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับพื้นฐานได้อย่างดี

การทำวิจัยเรื่อง การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการพัฒนานักเรียนให้เกิดสัมฤทธิ์ผล สามารถพัฒนาศักยภาพทางด้านดนตรีไทยที่อยู่ในตัวของเด็กได้อย่างเต็มที่สูงสุดตามวัย เพื่อเป็นข้อมูลในด้านการวิจัย จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากกับการศึกษา เป็นข้อมูลหลักในการพัฒนาที่ยั่งยืนและถาวรให้กับสถานศึกษาหรือผู้ที่มีความสนใจในการสอนขลุ่ยหลีบสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 85/85
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนในการปฏิบัติเครื่องดนตรี
3. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ในระดับชั้นอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 5 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 144 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 50 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารหนังสือเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

1.2 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ โดยกำหนดโครงสร้างของแบบฝึกทักษะ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ภาพประกอบ และการประเมินผล

1.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยการนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบฝึกทักษะทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ความถูกต้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบฝึกทักษะมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามคำแนะนำ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. การสร้างแบบประเมินทักษะ

2.1 ศึกษาทฤษฎีการฝึกทักษะทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ จากหนังสือ และตำรา ต่าง ๆ

2.2 สร้างแบบประเมินทักษะ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

2.3 นำแบบประเมินทักษะให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบประเมินทักษะจำนวน 3 ชุด เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหา จากหนังสือเอกสารและตำรา ได้แก่ การสร้างแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบขั้นพื้นฐาน สรุปจากหนังสือเอกสาร และตำราเพื่อจัดทำแบบฝึกทักษะขึ้นใหม่ ซึ่งได้ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ เพื่อหาความเหมาะสมและความสอดคล้องวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้ (Multiple Choice) เปรียบเทียบปริมาณรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความรู้โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และใช้วิธีการเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลัง ด้วยค่าสถิติ t-test dependent sample เพื่อสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

4. การนำเสนอข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ เรียบเรียงบทสรุปที่ได้จากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 4 ชั่วโมง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2. แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 ชุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทย เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.25-0.74 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder – Richardson และการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยการนำผลต่างระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับตารางนัยที่ระดับ 0.01 โดยใช้สูตร t test Dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 50 คน หลังเรียนจบแต่ละหน่วยผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของบทเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด 85/85 มีผลคะแนนเฉลี่ยแต่ละหน่วยการเรียนรู้และคะแนนหลังเรียน ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี
ขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ระหว่างเรียน	50	80	78.97	98.71
หลังเรียน	50	20	18.97	94.85

จากตาราง 1 พบว่า ค่าประสิทธิภาพระหว่างเรียน (E1) มีค่าเท่ากับ 98.71 และค่าประสิทธิภาพหลังเรียน (E2) มีค่าเท่ากับ 94.85 พบว่าประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 98.71/94.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 85/85 ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	50	64.51	5.295	19.144**	.000
หลังเรียน	50	94.85	0.749		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 19.144$, Sig. = .000)

3. การสร้างแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ มีการจัดการเรียนการสอนโดยการเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องมุ่งพัฒนาแบบฝึกทักษะที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของขลุ่ยหลีบ ส่วนประกอบของขลุ่ยหลีบ

วิธีการบรรเลง การอ่านโน้ตเพลงไทยสำหรับขลุ่ย พร้อมทั้งจัดทำแบบฝึกทักษะพื้นฐาน เช่น การไล่เสียง การแบ่งมือบนและล่าง แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขลุ่ยไทย มีเนื้อหาได้แก่ ประวัติความเป็นมาของขลุ่ยไทย ส่วนประกอบของขลุ่ยและวิธีการบรรเลงขลุ่ย การอ่านโน้ตเพลงไทย และหลักการอ่านโน้ตขลุ่ยไทย 2) แบบฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ มีเนื้อหาได้แก่ แบบฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบพื้นฐาน และ 3) แบบทดสอบ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 98.75/94.89 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีไทยของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 98.75/94.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด แสดงว่า แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้จริง เพราะนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกปฏิบัติขั้นพื้นฐานสู่การบรรเลงเป็นเพลงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จึงง่ายต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Upachit, N. (2015 : 95) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีไทยตามแนวคิดของชูชุกี สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง เสียงไล่ขลุ่ยเพียงออ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนมหิธรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 33 จำนวน 20 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. ชุดฝึกทักษะดนตรีไทยตามแนวคิดของชูชุกี สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง เสียงไล่ขลุ่ยเพียงออ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.61/84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลจากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลีบ วิชาดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนในการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bannakan, P. (2009 : 60) ซึ่งศึกษาวิจัยการพัฒนาแบบฝึกเรื่องการเป่าขลุ่ยไทยสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยไทย ก่อนและหลัง เรียนด้วยแบบฝึกเรื่องการเป่าขลุ่ยไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หลังการใช้แบบฝึก นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการเป่าขลุ่ยอยู่ในระดับสูงและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้แบบฝึกอยู่ในระดับเห็นด้วยมากคือแบบฝึกช่วยส่งเสริมในด้านทักษะการเป่าขลุ่ยไทยและการเข้าร่วมกลุ่มทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ ทำให้นักเรียนเป่าขลุ่ยไทยได้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบฝึกนี้สามารถนำไปขยายผลใช้ในเครื่องดนตรีไทยประเภทอื่น เช่น ระนาดเอก จะเข้ หรือขิม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบองค์รวมของวงดนตรีไทย และเป็นแนวทางพัฒนาสื่อการเรียนการสอนดนตรีไทยที่หลากหลายมากขึ้น

2. ครูผู้สอนควรมีการติดตามผลการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ เช่น การสอบปฏิบัติรายเดือน หรือการประเมินตนเองของนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ตรงจุดยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่สอดแทรกการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแต่ละระดับชั้น เครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของนักเรียนต่อไป

2. ควรมีการศึกษผลของการใช้แบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยหลิบทับที่มีตัวแปรด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความพึงพอใจ เจตคติ และความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพทางด้านอื่น ๆ ของนักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- Arunrat, P.(2011). *pathom bot dontri Thai*. [Introduction to Thai music]. Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- Bannakan, P. (2009). *Kānphatthanaābāp̄fukkānpākhlui thaisamrapnakriān namatyomsuksāp̄ithi Sām* [The development of deill exercises on thai flute performance for ninth grade students]. Master's Thesis. Silpakorn University.
- Dhammavihara, S. (1999). *duriyāng Thai* . [Thai orchestra]. Bangkok: Chula Press.
- Kanchanapradit, C. (2011). *Khluiphīāng ‘ō*. [Klui Pieng Or]. KhonKaen : KhonKaen University.
- Leewiwatthanachot, P. (2020). *Kānsuksāphonsumritkānpatibat Khluirīkhōdōē Doichai Chutkānsōṇamantimīdiārūāng Rīkhōdōēk hōṇgnakriānchanprathomsuksāp̄ithi Hōk Rōṇgrīanwat* [The study of practicing recorder achievement by using multimedia "recorder" of primary 6 student sat watthongsamrit school]. Master's Thesis. Srinakharinwirot University.
- Ministry of Education. (2008). *Laksūtkaēnklāṅkānsuksānaphunthānphut thasakrāt* [The Basic Education Core Curriculum]. Bangkok : Ministry of Education.
- Saengdet, K. (2002). *khūmū kānphatthana sū kān riān kānsōṇ thī nēn phū riān pen samkhan radap prathom suksā*. [Exercises, manuals for developing student-centered learning media for primary school students]. Bangkok : Mac Education.
- Tramote, M. (1997). *Duriyangsātthai*. [Thai Musical Theory]. Bangkok : Matichon Public Company Limited.

Upachit, N. (2015). *Phonkānchaichutfukthaksadontrīthaittāmnæōki
dsūsūkiSamrapnakriānnamatyomsuksāpīthiSōngRuāngsiāngsaikh
l uiphīāng‘ō* [The development of kluy - peang - or flute
playing skills by using a practical learning process combined
with skill exercises of mathayom suksa 2 students at sating phra
witthaya school, sating phra district, songkhla province].
Master's thesis. Buriram Rajabhat University.